

Lakeuden EKOn toimintakertomus 2025

EKO 26.02.2026
51/00.01.02/2026

Valmistelija

Palvelupäällikkö Tanja Sarkkinen p. 050 324 0963,
tanja.sarkkinen@liminka.fi

Vuonna 2025 Lakeuden EKO -lautakunta kokoontui yhteensä viisi (5) kertaa. Lakeuden EKOn jätehuollon kehittämisestä sekä käytännön viranomaistyöstä vastasivat palvelupäällikkö Tanja Sarkkinen sekä kiertotalousasiantuntija Henna Silvola, yhteensä 1,5 henkilötyövuoden verran. Kiertotalousasiantuntija hoiti myös palvelupäällikön viransijaisuuksia. Emma Päckilä työskenteli kiertotalousasiantuntijana helmikuuhun 2025 saakka ja sijaisti Henna Silvola tämän hoitaessa palvelupäällikön tehtäviä. Kuntien jäte- ja lajitteluasemien sekä siirtoaseman operoinnista vastasi Kempeleen Jätekuljetus Oy.

Jätehuoltoviranomaiselle osoitetut hakemukset ja ilmoitukset sekä viranomaispäätökset tehtiin Facta Jätehuolto -sovelluksessa. Vuonna 2025 käsiteltiin 126 kompostointi-ilmoitusta. Määrä jatkoi laskuaan edellisvuosista, sillä vuonna 2024 ilmoituksia käsiteltiin 162 kappaletta ja vuonna 2023 358 kappaletta. Päätöksiä jätehuoltomääräyksistä poikkeamiseen tehtiin 65 kappaletta, mikä oli selkeästi enemmän kuin edellisvuonna, jolloin poikkeamishakemuksia käsiteltiin 23 kappaletta. Kasvun taustalla olivat jätehuoltoviranomaisen Utajärvelle lähettämät selvityspyynnöt järjestettyyn jätehuoltoon liittymisestä. Selvityspyyntöjen seurauksena useat kotitaloudet hakivat poikkeuksia, pääosin kimppeja. Selvityspyyntöjen postituksia jatketaan vuonna 2026.

Keväällä 2025 saatiin päätökseen uusien jäteasemien suunnitteluhanke. Kunnat rakensivat suunnitelmien mukaiset uudet jäteasemat loppuvuodesta 2025 Tyrnävälle, Muhokselle ja Utajärvelle. Liminkaan uusi kierrätysasema rakennetaan 2027. Kuntalaisilla oli mahdollisuus ehdottaa nimiä jäteasemille, ja lautakunta valitsi ehdotusten joukosta nimeksi Kierrätysasema EKOnurkan. Uusi nimi otetaan käyttöön, kun toiminta siirtyy uusille kierrätysasemille 1.3.2026.

Lakeuden EKO uusi loppuvuodesta 2025 ilmeensä sekä julkaisi uudet nettisivut. Tiedottamisessa hyödynnettiin sosiaalista mediaa, Lakeuden EKOn ja kuntien nettisivuja, kuntatiedotteita sekä paikallislehtiä. Vuonna 2025 media huomioi Lakeuden EKOn alueen toimintaa, ja painetuissa lehdissä julkaistiin yhteensä 14 uutista. Kuntaliitteissä Limingassa ja Tyrnävällä EKO julkaisi neljä kertaa. Kaikille jaettava jätehuollon asiakaslehti EKOposti jaettiin toukokuussa, ja Utajärven kunnan mökkitiedote kesäkuussa.

Viranhaltija osallistui vuoden aikana useisiin jätehuoltoalan koulutus- ja yhteistyötilaisuuksiin. Vuoden aikana osallistuttiin muun muassa Jätehuollon ajankohtaispäivään, jätehuoltoviranhaltijoille suunnattuihin infotilaisuuksiin, Pohjois-Pohjanmaan jätealan toimijoiden yhteistyöryhmän tapaamisiin sekä Jätelautakuntien neuvottelupäiville. Lautakunnalla oli mahdollisuus kouluttautua jätelainsäädäntöön ja jätehuoltoviranomaisen työskentelyyn Jätelautakuntien etäkoulutuspäivässä.

Poistotekstiiliä kerättiin koko vuoden ajan kuntien ekopisteiden yhteydessä. Ahkerasta tiedottamisesta huolimatta keräyskontteihin tuotiin runsaasti

sinne kuulumatonta jätettä, kuten mattoja, kenkiä ja alusvaatteita. Tämän seurauksena poistotekstiilien keräyskontit poistuivat ekopisteiltä tammikuussa 2026 ja keräys siirtyi kuntien kierrätysasemille.

Utajärven vaarallisen jätteen kiertävät keräykset toteutettiin touko- ja syyskuussa. Tämän lisäksi kunnat täydensivät jäteasemien aukioloaikoja keväällä ja syksyllä.

RINKI-ekopisteillä kerättiin pakkausjätteitä yhteensä 538,4 tonnia, mikä on 4,4 % enemmän kuin edellisvuona. Suurin kasvu nähtiin muovipakkauksien keräyksessä, jossa määrä nousi 11,7 % vuoden takaiseen verrattuna. Lisäksi pakkausjätteitä kerättiin kiinteistöiltä 134,5 tonnia (kunnan järjestämä jätteenkuljetus). Jäteasemilla kerättiin vaarallista jätettä (mukaan lukien sähkö- ja elektroniikkaromu, SER) yhteensä 221,3 tonnia. Määrä kasvoi edellisvuoteen nähden peräti 53 %. Erityisesti kyllästetyn puun sekä SER-jätteen keräysmäärät kasvoivat merkittävästi.

Biojätettä kerättiin 619 tonnia. Määrä kasvoi yli 16 % edellisvuoteen verrattuna. Kunnan järjestämä jätteenkuljetus on selvästi lisännyt biojätteen erilliskeräystä.

Polttokelpoisen jätteen määrä laski jälleen edellisvuodesta Lakeuden EKOn alueella. Jätteen määrän vähenemiseen pyritään, mutta samalla se heikentää jätehuollon tulopohjaa. Tulopohjan vakauttamiseksi Lakeuden EKO kerää jätehuollon perusmaksua kaikilta alueen asumiskelpoisilta rakennuksilta. Vuonna 2025 perusmaksulla katettiin useita Lakeuden EKOn lakisääteisiä ja toiminnan kehittämiseen liittyviä tehtäviä, kuten jätehuollon viranomaistehtäviä, hallinnollisia palveluja, neuvontaa ja tiedottamista sekä jäteasemien suunnittelutyötä. Lisäksi perusmaksu mahdollisti Lakeuden EKOn ilmeen uudistamisen ja uusien verkkosivujen käyttöönoton. Vuonna 2025 perusmaksusta kertyi tuloja 138 634 euroa (alv 0 %), kun perusmaksulla katettavat kustannukset olivat yhteensä 163 425 euroa (alv 0 %). Perusmaksun kertymä ei siten kattanut kaikkia sille kohdennettuja kustannuksia.

Lakeuden EKOn talous toteutui vuonna 2025 pääosin talousarvion mukaisesti.

TA tuotot 2025	TOT tuotot 2025	TA kulut 2025	TOT kulut 2025	ali/ylijäämä 2025
189 600 €	204 020 €	-193 081 €	-202 793 €	+1 226 €

Vuonna 2025 Lakeuden EKO valmistautui uuteen sopimuskauteen, joka alkaa 1.3.2026. Valmisteluihin sisältyi kilpailutus, jossa haettiin toimijaa operoimaan jäte- ja siirtoasemia. Kilpailutettu palvelukokonaisuus kattaa jäteasemien asiakaspalvelun, jätteiden vastaanoton, jäteasemiin liittyvän tiedottamisen sekä jätteiden kuljetukset luvanvaraisiin vastaanottopaikkoihin. Kilpailutukseen sisältyivät myös siirtoaseman toiminnot, eli polttokelpoisen jätteen ja biojätteen vastaanotto sekä niiden kuljetukset käsittelypaikkoihin. Palvelu on uudella sopimuskaudella kiinteähintainen, ja jätteistä saatavat tulot kertyvät Lakeuden EKOLle. Sopimuskausi on nelivuotinen ja siihen sisältyy kahden vuoden optio.

Valmisteluihin kuului myös jätteiden vastaanottopaikkojen kilpailutus, jonka perusteella valittujen toimijoiden kanssa Lakeuden EKO tekee sopimukset jätteiden käsittelystä uudelle sopimuskaudelle. Uudella sopimuskaudella Lakeuden EKO vastaa jätteiden käsittelykustannuksista sekä ohjaamisesta

vastaanottopaikkoihin. Jäteasemien toiminnot sijoittuvat jatkossa kuntien omistamille jäteasemille, joissa Lakeuden EKO toimii vuokralaisena.

Esittelijä	Palvelupäällikkö Sarkkinen Tanja
Päätösehdotus	Hyväksytään toimintakertomus vuodelle 2025.
Kokouskäsittely	
Päätös	